

Nye friinntektsregler

Kjartan Eide

16. juni 2014

ORS Kristiansandsymposium

Idemitsu
Petroleum Norge

Agenda

- Gjennomgang av ny lovgivning
- Litt om tolkningsspørsmål
- Mulige konsekvenser av ny lovgivning
- Videre utvikling
  - Scheel-utvalget
  - Insentiver i modne områder?

Endring av skattesatser og friinntektssats

- Revidert nasjonalbudsjett for 2013
  - Alminnelig skattesats 28=>27%, særskattesats 50=>51%
    - Gjeldende fra 01.01.2014
  - Friinntekt redusert fra 30% til 22% (7.5% => 5.5% årlig)
    - Gjeldende på investeringer fra 05.05.2013
  - Overgangsregel friinntekt
    - Investeringer i produksjonsinnretninger mv som omfattes av PUD levert OED før 5. mai 2013;
    - Investeringer i rørledninger og prosesseringsinnretninger mv som omfattes av PAD levert OED før 5. mai 2013;
    - Tilsvarende investeringer som omfattes av søknad om fritak fra PUD eller PAD levert OED før 5. mai 2013;
    - Tilsvarende investeringer som omfattes av søknad om godkjenning av vesentlige avvik eller endring av godkjent PUD eller PAD, levert OED før 5. mai 2013
      - Første ledd gjelder bare kostnader pådratt senest i året for produksjonsstart for petroleumforekomsten eller året for driftsstart for innretningen. Hvis plan eller søknad etter første ledd gjelder tilleggsinvestering på petroleumforekomst som allerede er i produksjon, omfatter første ledd bare kostnader pådratt senest i året for driftsstart for tilleggsinvesteringen.
      - Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne overgangsbestemmelsen, herunder fastsette hva som skal regnes som produksjonsstart eller driftsstart etter annet ledd for plan eller søknad som omfatter flere trinn eller petroleumforekomster.

Endring av skattesatser og friinntektssats forts

- Finanskomiteens innstilling

- Flertallet støttet regjeringens forslag
- Fremskrittspartiet støttet ikke endring i friinntekt
- Høyre + Krf:

«Disse medlemmer mener at stabilitet og forutsigbarhet er en av Norges fremste konkurransefortrinn, og er kritisk til mangelen på prosess mot næringen og grundig vurdering av konsekvensene i forkant av beslutningen.»

«Disse medlemmer har merket seg næringens sterke bekymring over at effektene av innstrammingene ikke er tilstrekkelig belyst og forutsetter derfor at departementet følger nøye med på aktivitetsnivået fremover. Det vil være naturlig at det legges frem grundigere analyser av effektene på bl.a. haleproduksjon, utnyttelse av eksisterende infrastruktur og økt utvinningsgrad fra eksisterende felt.»

«En overgangsregel som sikrer at de foreslåtte endringene ikke får tilbakevirkende kraft, er riktig og viktig. Det betyr samtidig at oljeselskapene vil måtte forholde seg til forskjellige skattesatser avhengig av når beslutningen om utbygging ble tatt, i mange år fremover. Disse medlemmer vil dermed også se det som naturlig om departementet vurderer konsekvensene av å gi fremtidige utbygginger som i stor grad benytter seg av eksisterende infrastruktur, samme friinntektssats som den som gjaldt før 5. mai 2013.»

«Disse medlemmer vil be regjeringen å komme tilbake i budsjettet for 2014 med en grundigere vurdering av konsekvensene av regjeringens forslag om endring av friinntekten i kombinasjon med en økt særskatt og en vurdering av andre forslag som kan øke utvinningsgraden i felt i drift.»

Forskrift til overgangsregel + endring i lovregel

- Høringsforslag 12.12.2013
- Endring i lovregel
  - I de tilfeller der det er nødvendig sammenheng mellom et utbyggings- og rørledningsprosjekt blir samlet prosjekt omfattet av overgangsregelen selv om bare plan for den ene delen er innkommet til OED før 05.05.2013 => «Polarled-regel»
  - Endelig tidsbegrensning
    - Investeringer utover år 2020 kan ikke bli omfattet av overgangsregelen
    - => Siste år i med friinntekt under overgangsregel vil være 2023
- Forskrift til overgangsregel
  - Definisjon av «produksjonsstart for petroleumsforekomsten» (§1)
  - Definisjon av «driftsstart for innretningen» (§2)
  - Klargjøring av skriftlig underretning (§3)
  - Virkning fra 05.05.2013
- Vedlegg til høringsnotatet: OED's liste over prosjekter der PUD/ PAD er innkommet før 05.05.2013

Definisjon «produksjonsstart for petroleumsforekomsten»

- Produksjonsstart for petroleumsforekomsten etter overgangsregelen er det tidspunktet petroleum fra den først produserende brønnen føres inn i innretningens prosesssystem.
- Hvis planen eller søknaden omfatter utbygging av flere petroleumsforekomster, er produksjonsstart etter overgangsregelen det tidspunktet petroleum fra den først produserende brønnen på den først produserende forekomsten føres inn i innretningens prosesssystem.

Definisjon av «driftsstart for innretningen»

- Driftsstart for innretningen etter overgangsregelen er det tidspunktet innretningen tas i ordinær bruk.
- Hvis planen eller søknaden omfatter flere innretninger, er driftsstart etter overgangsregelen det tidspunktet den første innretningen tas i ordinær bruk.
- En produksjonsbrønn utgjør en separat innretning.

Forskrift til overgangsregel + endring i lovregel forts

- Forskrift vedtatt 25.04.2014
- Identisk med høringsforslag, med ett unntak:
  - **Virkning fra 01.01.2014**
- Forslag om lovendring fremmet i RNB 2014
  - Identisk med høringsforslag, men med følgende tillegg:

«Endringen under l gjelder ikke for kostnader til erverv av driftsmiddel som nevnt i petroleumsskatteloven § 3 b beliggende i en EØS-stat, men som ikke er omfattet av plikten til å levere plan eller søknad etter petroleumssloven § 4-2 eller § 4-3. Dette gjelder likevel bare dersom investeringen er av en slik karakter, og er kommet i en slik fase, at den ville ha oppfylt ett av alternativene i ledd nr. 1 bokstav a til d dersom investeringen var omfattet av petroleumssloven § 4-2 eller § 4-3.»
  - Antas å imøtekomme høringsuttalelse fra en gruppe eiere i Gassled vedr utbygging av Gassco Emden Project (GEP) i Tyskland
    - Anfører at utenlandsinvesteringer kan falle utenfor petroleumsslovens virkeområde, til tross for at petroleumsskatteloven kan komme til anvendelse på samme område.
    - Dersom GEP behandles annerledes enn «norske investeringer» vil det etter eiernes syn være en diskriminering som ikke er tillatt etter Norges EØS-rettslige forpliktelser

Tolkningssspørsmål - virkningstidspunkt

- Virkningstidspunkt for forskrift ble satt til 01.01.14
- Overgangsregelen for friinntekt gjeldende fra 05.05.13
- Hvilken rettsstilling står perioden 05.05.13-01.01.14 i?
  - Analogisk anvendelse?
  - Men hvilken betydning har da virkningstidspunktet, hvis man uansett skal anvende reglene analogt i forutgående periode?
  - Eksempel: Definisjon av produksjonsstart
    - Betydelig tolkningsrom i opprinnelig regel
    - Svært snevert tolkningsrom i forskrift
      - «Petroleum fra den først produserende brønnen føres inn i innretingens prosesssystem»
    - Kan argumentere for en videre definisjon av Produksjonsstart i 2013 enn det forskriften tilsier?

Tolkningssspørsmål - Driftsstart – ordinær bruk

- Driftsstart for innretningen etter overgangsregelen er det tidspunktet innretningen tas i ordinær bruk
- OSK høringsuttalelse

Men det kan kanskje tenkes spesielle tilfeller der avgrensningen ikke er helt klar. F.eks. kan man ha tilfeller der en innretning ikke fungerer som planlagt, men at (deler av) innretningen likevel benyttes i driften samtidig som feil og svakheter utbedres. For at avgrensningen skal være enkel å praktisere må driftsstart for innretningen også anses å være inntruffet i dette tilfellet, men enkelte vil kanskje ikke betrakte bruken i denne perioden som "ordinær bruk".

Tolkningsspørsmål - Forholdet mellom driftsstart og produksjonsstart

- *Første ledd gjelder bare kostnader pådratt senest i året for produksjonsstart for petroleumsforekomsten eller året for driftsstart for innretningen. Hvis plan eller søknad etter første ledd gjelder tilleggsinvestering på petroleumsforekomst som allerede er i produksjon, omfatter første ledd bare kostnader pådratt senest i året for driftsstart for tilleggsinvesteringen.*

⇒ For nye felt er det produksjonsstart som vil være kriteriet for tidsavgrensningen

⇒ For tilleggsinvesteringer på produserende felt er det driftsstart som vil være kriteriet for tidsavgrensningen

- Også for IOR brønner?
  - Vil kriteriet da bli «petroleum føres inn i innretningens prosessystem» for nye brønner og «ordinær bruk» for IOR brønner?

Tolkningspørsmål – Investeringer mai 2013

- Investeringer f.o.m. 5. mai skal behandles etter nye regler
- Selskaper er hovedsakelig opptatt av periodisering pr måned
- Lite trolig at operatører har vilje/evne/kapasitet til å foreta korrekt daglig periodisering
- Bruk av 4/31 og 27/31 trolig mest vanlig
- Vil myndighetene bruke ressurser på å kontrollere periodisering rundt tidspunktet for nye regler for å undersøke om investeringer er korrekt allokert før/etter nye regler?
  - Særlig for prosjekter der det er store investeringsposter i mai 2013?

Tolkningspørsmål – OEDs liste over prosjekter

- Som vedlegg til høringsutkast om forskrifter til overgangsregel ble OED's liste over prosjekter der PUD/PAD etter petrl 4-2 og 4-3 var innkommet før 5. mai 2013
- Ikke nødvendigvis uttømmende
- Prosjekter som oppfyller kriteriene vil måtte være omfattet selv om de ikke er på listen
- Statoil og Marathon har i sine høringsuttalelser tatt opp flere prosjekter som burde vært på listen

Mulige konsekvenser av ny lovgivning (1)

- Svekket tiltro til stabiliteten i norsk petroleumsskattesystem
  - Høyere risikotillegg i avkastningskrav (landrisiko-økning)?
  - Selskapene må ta høyde for at Finansdepartementet mener å ha teoretisk belegg for at friinntekten bør være betydelig lavere og at overgangsregler ikke nødvendigvis vil beskytte besluttede investeringer
  - Manglende høring

Mulige konsekvenser av ny lovgivning (2)

- Samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter vil ikke bli gjennomført
  - Prosjekter som fra myndighetenes side er ønskelige vil ikke møte selskapenes krav til avkastning
    - Kontantstrøm går ned pga lavere friinntekt
    - Avkastningskrav går opp pga risikotillegg
  - => Marginale prosjekter rammes dobbelt opp
  - Er høyre og venstre hånd uenige?
    - OED og Petoro presser på for å igangsatt IOR prosjekter og utbygginger
      - Antatt lønnsomme etter myndighetenes avkastningskrav??
    - Finansdepartementet gjør det enda vanskeligere å skulle få igjennom de samme prosjektene
      - Vil ikke være lønnsomme etter selskapenes beregningsmetoder

I disse dager avgjøres Snorre-feltets fremtid. Det kan produsere til 2040, men investeringsviljen bestemmer hvor mye av gjenværende olje som blir utvunnet.

Skjerpet skatt setter olje for 130 milliarder på spill

OLJE OG GASS

HILDE HARBO

Regjeringens skjerpelse i oljeskatten, som ble innført i vår, øker faren for at oljeselskapene dropper en utbygging som kan gi mer enn 200 millioner fat ekstra olje fra Snorre.

De 200 millioner fatene har en markedsverdi på 130 milliarder kroner, med dagens oljepris og dollarkurs.

Tilleggsoljen som kan hentes opp fra Snorre, tilsvarer mer enn hele Goliat-feltet, men forutsetter en dyrere utbyggingsløsning enn alternativet, som gir vel 50 millioner ekstra fat.

Det står mellom en ny såkalt brønnhodeplattform som vil koste rundt 40 milliarder kroner, og en undervannsløsning til vel 15 milliarder. Et tredje alternativ er bare å fortsette med de installa-

sjonene som står på feltet, og gå glipp av de ekstra oljemengdene som kan hentes opp.

Det statlige oljeselskapet Petoro, som er en av lisenshaverne på Snorre, vil ikke kommentere disse tallene, men sier at den dyreste løsningen er lønnsom også etter skatt, og vil gi betydelig økt utvinning.

Vanskelig valg

Snorre er en av de gamle kjempene i Nordsjøen, og den som har nest mest gjenværende olje av alle produserende felt på norsk sokkel. Men de siste dråpene er dyre å pumpe opp, og kan gi lavere lønnsomhet for oljeselskapene enn mange andre prosjekter. For samfunnet, derimot, er det god økonomi å få opp mest mulig olje før et felt stenges ned.

Operatøren Statoil og de andre lisenshaverne har i flere år arbeidet med mulige løsninger for å forlenge feltets levetid til 2040. Arbeidet har vært vanskelig, med ue-

Fakta

Snorre

- ▶ Feltet ligger i Tampen-området i Nordsjøen. Ble oppdaget i 1979.
- ▶ Feltet har produsert olje og gass siden 1992, og er fjerde største oljeproducent på norsk sokkel.
- ▶ Består av plattformene Snorre A og Snorre B.
- ▶ Opprinnelig reserveanslag på var 760 millioner fat olje, nå er det doblet til 1,5 milliarder fat.
- ▶ Gjenværende reserver er 400 millioner fat, mer enn noen andre av Statoils produserende felt på norsk sokkel. Dette kan øke til godt over 600 millioner fat, dersom partnerne velger en stor videreutbygging.
- ▶ Statoil er operatør med eierandel på 33,32 %, de øvrige lisenshaverne er Petoro (30 %), Exxon Mobil (17,76 %), Idemitsu (9,6 %), RWE Dea (8,28 %) og Core Energy (1,04 %).

nighet mellom lisenshaverne, og en beslutning er blitt utsatt flere ganger. Men nå skal endelig beslutningen om konseptvalg tas.

– Vi er i en avsluttende fase for beslutning, og tar sikte på å kommunisere en løsning i nær fremtid, sier informasjonssjef Ørjan Heradstveit i Statoil. Han vil ikke kommentere ytterligere rundt den kontroversielle saken.

Flere brønner

En ny brønnhodeplattform ble foreslått for tre år siden av Petoro. Fordelen med en slik løsning er at det blir lettere og billigere å bore flere nye brønner, slik at man kan få opp mer olje. Dagens boreanlegg har begrenset kapasitet, og med en ny brønnhodeplattform kan man få boret 50 nye brønner.

Med den rimeligere undervannsløsningen kan man bore langt færre nye brønner, og får dermed opp mindre av den gjenværende oljen. Men samtidig vil en slik løsning bli raskere å få på

Energi

Bygger ut Snorre etter årelang maktkamp

DN.no

Publisert: 28.10.2013 – 07:58 Oppdatert: 11.02.2014 – 06:23

Etter årelang maktkamp mellom Statoil og Petoro er selskapene blitt enige om en utbygging av Snorre-feltet, en av de gamle gigantene i Nordsjøen, med en ny plattform, skriver Dagens Næringsliv.

40 milliarder kroner vil utbyggingen koste for Statoil og de andre lisenshaverne inkludert boring av brønner. Muligheten for å få mer olje ut av feltet redder lønnsomheten til det store prosjektet.

- Det er ingen hemmelighet at myndigheter, departementet, direktoratet og Petoro, har presset veldig på for å få en løsning, sier konserndirektør Øystein Michelsen i Statoil.

Idemitsu
Petroleum Norge

Frykter for gigantinvestering på Snorre-feltet

Petoro-sjefen er blitt bekymret for om prosjektet blir noe av.

Artikkel av: [Marianne L. Skarsgård](#) (HegnarOnline - 28.2.14 09:06)

 Anbefal { 0

 Tweet { 0

 +1 { 0

 { 0

 E-post

Se aksjeticker: STL

Da Statoil ifjor bestemte seg for å gå videre og prosjektere en helt ny plattform til rundt 40 milliarder kroner på det aldrende Snorre-feltet, ble saken fremstilt som en stor seier for statens oljeselskap Petoro, skriver DN.

Nå er imidlertid Petoro-sjef Grethe K. Moen ifølge avisen blitt bekymret for om prosjektet blir noe av når partnerne når neste beslutningspunkt i 2015.

- For at Snorre-lisensen skal vedta en ny plattform, må prosjektet bli mer robust innen 2015. Man har et drøyt år på seg. Det er snakk om 240 millioner fat i gjenværende reserver, nest mest av alle produserende felt etter Ekofisk, sier Moen til DN.

IG inviterer
“Alt om trading”
18. Juni kl.17:00, Aker

Relaterte artikler

Idemitsu
Petroleum Norge

Statoil utsetter oljeprosjekt etter skatteskjerpelse

Statoil har anbefalt å utsette Johan Castberg-prosjektet i Barentshavet etter regjeringens forslag om å skjerpe oljeskatten.

DELE

 FACEBOOK

 TWITTER

 LINKEDIN

 MAIL

MARIUS LORENTZEN, JØRUND HESSEVIK og NTB

07:03 - 05.06.2013 , Oppdatert: 12:44 - 05.06.2013

Utbyggingen av det store Johan Castberg-feltet, som ligger 240 kilometer nordvest for Hammerfest, legges nå på is.

Statoil begrunner at de anbefaler å utsette en investeringsbeslutning med regjeringens skatteskjerpelse overfor oljebransjen, samt usikkerhet knyttet til ressursestimater og investeringsnivå på prosjektet.

Øystein Michelsen, konserndirektør i Statoil for utvikling og produksjon Norge

- Regjeringen har nylig foreslått å redusere friinntekten i petroleumsskatten, noe som reduserer attraktiviteten til fremtidige prosjekter, særlig for marginale felt og felt som krever ny infrastruktur. Dette gjør det nødvendig med en ny gjennomgang av Johan Castberg-prosjektet, sier Øystein Michelsen, Statoils konserndirektør for utvikling og produksjon i Norge.

annonse

OBTON

10%
i gns. årlig
utbytte!

Bestill et
prospekt fra oss i dag!

BESTILL >

Idemitsu
Petroleum Norge

Videre utvikling – Scheel utvalget

- Opprettet 15. mars 2013
  - 8 medlemmer
  - Frist for levering 15.10.14
- Fokusområder
  - Skattesats
  - Tiltak mot overskuddsflytting
  - Skattemessig behandling av gjeld og egenkapital
  - Fritaksmetoden
  - Vektlegging av mer immobile skattegrunnlag
  - Vurdere avskrivningsregler og satser (tilleggsmandat Regj. Solberg)
  - Et forslag kan inneholde skattelettelse (tilleggsmandat Regj. Solberg)
- Ingen direkte provenybetydning for olje & gass
  - Evt redusert skattesats oppveies med økt særskatt

Videre utvikling – Scheel-utvalget - forts

- Mulige implikasjoner for petroleumsindustrien
  - Hvis selskapsskattesats reduseres og særskattesats øker, vil verdien av friinntekt øke
    - Andre tiltak for å «nøytralisere» reduksjonen i skatteinntekt? Nøytralt sett fra selskapenes side?
  - Likebehandling av gjeld/egenkapital
    - Hva skjer med friinntekt hvis normalavkastningen skjermes?
  - Endring i avskrivningsregler
    - Vil også gjelde petroleumssektoren for eiendeler som avskrives etter ordinære regler
  - Tiltak mot overskuddsflytting.
    - Fortsatt høyt fokus på transfer pricing.

Videre utvikling – insentiv i modne områder

Uttalelse fra Høyre/Krf i Finanskomiteen innstilling til RNB 2013

Disse medlemmer har merket seg næringens sterke bekymring over at effektene av innstramningene ikke er tilstrekkelig belyst og forutsetter derfor at departementet følger nøye med på aktivitetsnivået fremover. Det vil være naturlig at det legges frem grundigere analyser av effektene på bl.a. haleproduksjon, utnyttelse av eksisterende infrastruktur og økt utvinningsgrad fra eksisterende felt. Disse medlemmer viser i den forbindelse til sine merknader og ambisjoner i Innst. 143 S (2011–2012).

beslutningen om utbygging ble tatt, i mange år fremover. Disse medlemmer vil dermed også se det som naturlig om departementet vurderer konsekvensene av å gi fremtidige utbygginger som i stor grad benytter seg av eksisterende infrastruktur, samme friinntektssats som den som gjaldt før 5. mai 2013.

Videre utvikling – insentiv i modne områder

- Vil man kunne få egne insentiver for investeringer i tilknytning til eksisterende infrastruktur?
  - Brønner?
  - Annen IOR?
  - Satelitter?
- Treffsikkerhet i forhold til hvilke prosjekter som er marginale og hvilke prosjekter som inneholder betydelig grunnrente?
- Mulige insentiver
  - «gammel» friinntektssats
  - Volumfradrag
    - Etablering av «baseline»
    - Insentiv for IOR/EOR som bringer produksjon over «baseline»
  - U.K. Brown field allowance
    - Selskaper skjermes for høy skattesats for et gitt volum
    - Småfelt, dypvann, HTHP, heavy oil etc
    - Ingen endring i marginalsattesats

Men.....

Disse medlemmer merker seg overgangsordningen som bl.a. sikrer at endringen ikke skal gjelde kostnader pådratt til driftsmidler omfattet av plan for utbygging og drift (PUD) eller plan for anlegg og drift (PAD) mottatt av Olje- og energidepartementet før 5. mai 2013. En overgangsregel som sikrer at de foreslåtte endringene ikke får tilbakevirkende kraft, er riktig og viktig, Det betyr samtidig at

- Høyre, FrP og KrF hadde likevel ingen betenkeligheter med å vedta forskrifter for overgangsregel som rammet brønnprogrammer for 80 mrd kroner med tilbakevirkende kraft...